

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	15-11-2013		
Šifra:	110-06	13-20	1
Povezava:			
EPA:	1532-VI	EU:	
Sign. zn.:			
Kratika:			

EVA: 2013-1711-0084
Številka: 00717-32/2013/5
Datum: 15. 11. 2013

Vlada Republike Slovenije je na 69. dopisni seji dne 15. 11. 2013 določila besedilo:

- Predlog zakona o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev – nujni postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku zato, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države. Predlog zakona ureja nujne ukrepe, ki zadevajo način izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1. oktobra 2010 do 31. maja 2012, ki bodo pripomogli k vzdržnosti javnih financ.

Takojšnje izplačilo tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah v enkratnem znesku in realizacija sodnih odločb v zvezi s tretjo četrtino odprave nesorazmerij v osnovnih plačah bi pomenila dodatno povečanje odhodkov za več kot 175 mio EUR, kar bi ob danih prihodkih, ki se lahko povečujejo zgolj z nadaljnjim zniževanjem odhodkov proračuna ali z dodatnimi davčnimi obremenitvami, pomenilo povečanje proračunskega primanjkljaja za celo 0,5 odstotne točke na 4,9% BDP.

V primeru izplačila dolga v enkratnem znesku država ne bo mogla poravnati drugih z zakonom določenih obveznosti. Ker se v proračunu države tudi sredstva za investicije zagotavljajo pretežno iz evropskih sredstev, bi izplačilo obveznosti po sodbi v celoti bremenilo postavke proračuna z največjim obsegom, torej plače javnih uslužbencev in socialne transfere, kar posledično pomeni nujno zmanjševanje v proračunu načrtovanih izdatkov (tekoče izplačevanje plač,...) na teh postavkah, to pa je ponovno zniževanje plač, socialnih transferjev, pokojnin. Glede na dejstvo, da je največ izdatkov proračuna države namenjenih za plače javnih uslužbencev, socialne transferje in pokojnine, bi se največji delež ukrepov za zagotovitev sredstev za plačilo obveznosti po sodni odločbi nanašal na navedena področja. Takojšnja realizacija sodbe torej neizogibno pomeni posledice tudi na socialnem področju zaposlenih v javnem sektorju in širše. V primeru, da bi država takoj izplačala obveznosti po sodbi, bi to pomenilo, da uporabniki po plačilu navedenih obveznosti ne bi imeli dovolj sredstev za izplačilo plač svojim zaposlenim do konca leta.

Ker v proračunu za leto 2013, ki je do skrajnosti varčevalno usmerjen, sredstev za plačilo po sodbi ni, bi takojšnja realizacija povzročila hkratno blokado obveznih tekočih izplačil. Razlog, da sredstev ni mogoče zagotoviti na drugačen način, kot s sprejemom dodatnih interventnih

ukrepov, je v dejstvu, da vsaka nova zadolžitev resno ogroža izvajanje celotnih poglavij Ustave Republike Slovenije v delih, ki določajo državno ureditev Republike Slovenije in varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Gregor Virant, minister, Ministrstvo za notranje zadeve,
- mag. Renata Zatler, državna sekretarka, Ministrstvo za notranje zadeve,
- Mojca Ramšak Pešec, generalna direktorica Direktorata za javni sektor, Ministrstvo za notranje zadeve.

PRILOGA: 1

Mag. Miranda GROFF FERJANČIČ
NAMESTNICA GENERALNE SEKRETARKE

PREDLOG
EVA 2013-1711-0084
NUJNI POSTOPEK

ZAKON

**ZAKON O NAČINU IZPLAČILA RAZLIKE V PLAČI ZARADI ODPRAVE TRETJE ČETRTRINE
NESORAZMERIJ V OSNOVNIH PLAČAH JAVNIH USLUŽBENCEV**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovenija je bila v gospodarski in finančni krizi v letu 2009 z 7,9 odstotnim padcem BDP med najbolj prizadetimi gospodarstvi EU. Zaradi počasne strukturne prilagoditve gospodarstva in institucionalnega okolja je bilo tudi okrevanje v letih 2010 in 2011 zelo počasno, v letu 2012 pa je Slovenija ponovno zdrsnila v recesijo. Slovensko gospodarstvo se ob ukrepih za stabilnost javnih financ in sanacijo finančnega sistema sooča s postopno stabilizacijo. Okrevanje zavirata predvsem upad zasebne in investicijske potrošnje, ki sta deloma tudi posledica ukrepov za stabilizacijo javnih financ, saj je Vlada RS zaradi doseganja javnofinančnih ciljev med drugim znižala plače javnih uslužbencev in investicijske izdatke. Kreditni krč, ki je ključna ovira za rast, še vedno omejuje financiranje podjetij. Zniževanje BDP se bo po ocenah UMAR in tudi glede na ocene mednarodnih inštitucij nadaljevalo tudi v letih 2013 in 2014.

Usmeritve ekonomske in fiskalne politike Republike Slovenije za obdobje 2013 - 2016 so določene v Nacionalnem reformnem programu in v Programu stabilnosti, ki sta bila sprejeta maja 2013. Vlada Republike Slovenije zasleduje doseganje dveh ključnih javnofinančnih ciljev:

- strukturno izravnano saldo do leta 2017 in
- odprava presežnega primanjkljaja širšega sektorja države do leta 2015.

V okviru EU javnofinančnega upravljanja s Pogodbo o stabilnosti, koordinaciji in upravljanju (t.i. fiskalni pakt) je Slovenija namreč zavezana tudi k doseganju uravnoteženega proračuna oziroma proračunskega presežka. Nespoštovanje teh zavez pa vodi do prilagoditvenih ukrepov in kazni. Ureditev temelji na osnovi 126. člena Pogodbe o delovanju EU (PDEU) ter Pakta za stabilnost in rast, ki določata podrobnejše procese in sankcije vezane na proračunski primanjkljaj in makroekonomska neravnovesja.

Republika Slovenija je, skladno z določili Pakta za stabilnost in rast, zaradi javnofinančnega položaja v postopku presežnega primanjkljaja, in mora skladno s priporočili Sveta EU¹ s strukturnimi ukrepi javnofinančni primanjkljaj v letu 2013 znižati na 4% BDP, v letu 2014 pa na največ 3% BDP. Strukturni saldo javnih financ Republike Slovenije mora biti do leta 2017 uravnotežen.

Slovenija se vse od strmega padca gospodarske aktivnosti v letu 2009 sooča s slabšanjem stanja v javnih financah. Spopad s krizo v letih 2009 - 2011 je zahteval ukrepe na področjih

¹Svet EU je za Slovenijo julija 2013 ugotovil, da še vedno obstaja presežni javnofinančni primanjkljaj. Slovenija je zato skladno z uredbo (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v evroobmočju dolžna pripraviti Program ekonomskega partnerstva s konsolidacijsko strategijo.

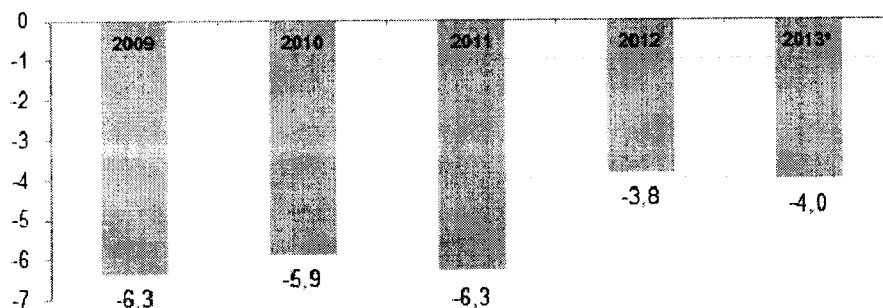
finančnega sistema in virov financiranja, zaposlovanja in trga dela ter socialne politike. Kot posledica krize in uveljavljenih ukrepov je javnofinančni primanjkljaj leta 2009 povečal 6,3 % BDP. Dolg sektorja države se je v letu 2009 povečal na 35,2% BDP.

Vlada RS je leta 2010 začela postopno umikati fiskalne stimulative ukrepe za premostitev gospodarske krize (kot npr. subvencioniranje krajšega delovnega časa in dela na čakanju), hkrati pa se je soočila z dodatnim znižanjem prihodkov iz naslova neposrednih davkov, predvsem davka iz dohodka pravnih oseb. Da bi uspela zadržati ciljni primanjkljaj za leto 2010, je z rebalansom proračuna pripravila dodatne ukrepe. Primanjkljaj sektorja države se je znižal na 5,9% BDP, raven konsolidiranega dolga sektorja država pa je v letu 2010 dosegla 13.742 milijonov evrov (38,7 % BDP).

V letu 2011 se je zaradi višjih prihodkov in nižjih odhodkov javnofinančni primanjkljaj, merjen po denarnem toku, znižal na 4,3% BDP. Primanjkljaj sektorja države, merjen po obračunskem načelu, ki vključuje tudi dokapitalizacije bank in drugih gospodarskih družb, je leta 2011 dosegel 6,3 % BDP. Relativno izražen konsolidirani dolg sektorja država se je v letu 2011 zvišal za 8,2 o.t. in je konec leta 2011 ocenjen na 17.016 milijonov evrov oziroma 46,9 % BDP.

Javnofinančna politika v letu 2012 je bila osredotočena predvsem na omejevanje javnofinančnih izdatkov, ki so se implementirali preko določb Zakona za uravnoteženju javnih financ. Konsolidiran dolg države pa se je povečal na 54,3% BDP.

Slika 1: Saldo sektorja države, ESA95, v % BDP

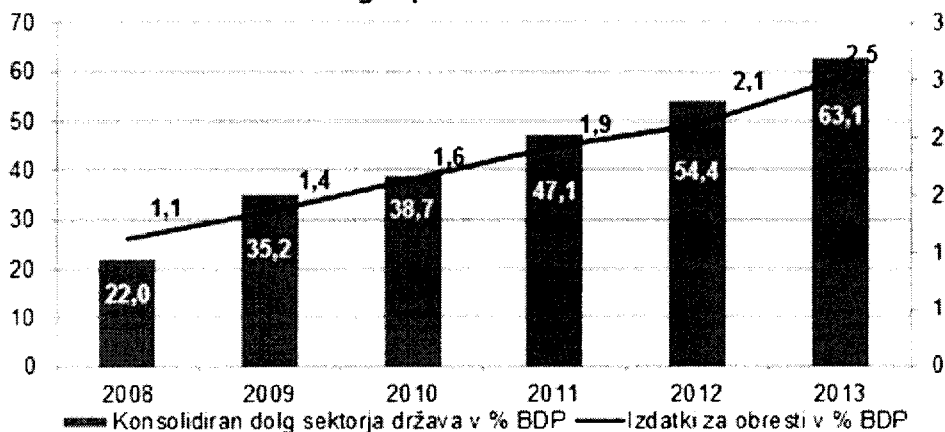

* Z upoštevanjem dokapitalizacije bank 5,7% BDP

Vir: Ministrstvo za finance

Vlada RS v letu 2013 nadaljuje s politiko javnofinančne konsolidacije, pri čemer je ob omejitvah javnofinančnih odhodkov z rebalansom posegla tudi v zvišanje nekaterih javnofinančnih odhodkov. To bo omogočilo, da bo javnofinančni primanjkljaj dosegel ocenjeno ciljno raven 4% BDP. Ob tem bo konsolidiran javnofinančni dolg po predhodni oceni v letu 2013 dosegel prek 22 milijard evrov, ali 63,1% ocenjenega BDP.

Slika 2: Javnofinančni dolg in plačila obresti v % BDP

Vir: Ministrstvo za finance, SURS

Zaradi nujne prilagoditve obsega delovanja javnega sektorja realnim gospodarskim zmožnostim, je bilo s sprejetim proračunom za leto 2013 načrtovano znižanje mase sredstev za plače in prispevke delodajalcev za zaposlene, ki se financirajo iz javnofinančnih sredstev. V letu 2012 je bil sprejet Zakon za uravnoteženje javnih financ, ki prinaša učinke v obliki nižjih obveznosti v letu 2013 v primerjavi z letom 2012 tudi na področju plač. Ukrepi so veljali že v letu 2012, vendar le pol leta, medtem ko bodo v letu 2013 učinkovali vseh 12 mesecev. Zaradi varčevalnih ukrepov pri posameznih uporabnikih, tudi zaradi zakonske omejitve pri nadomeščanju in zaposlovanju javnih uslužbencev, se je konec leta 2012 in v začetku leta 2013 precej znižalo število zaposlenih, kar tudi znižuje obveznosti v letu 2013. Vlada se je v začetku leta 2013 intenzivno pogajala s socialnimi partnerji (vlada in sindikati javnega sektorja) in dosegla dogovor o še dodatnem znižanju pravic oziroma prejemkov zaposlenih za obdobje od 1.6. 2013 do 31.12.2014 (znižanje osnovnih plač, ukinitve oziroma znižanje določenih dodatkov, omejena pravica do regresa, znižanje premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, znižanje nadomestila iz naslova odsotnosti, omejitve glede napredovanj, omejitve glede delovne uspešnosti). Dogovorjeni ukrepi bodo sicer veljali za leto 2013 in 2014. Skozi celotno programsko obdobje bo vlada tudi striktno izvajala politiko zmanjševanja števila zaposlenih za en odstotek na leto v celotnem javnem sektorju z nenadomeščanjem uslužbencev na izpraznjenih delovnih mestih. Zmanjševanje števila zaposlenih je strukturen ukrep s trajnimi učinki.

Znižanje presežnega primanjkljaja države pod 3% BDP do leta 2015 bo doseženo predvsem z nadaljevanjem ukrepov za zmanjševanje javnofinančnih odhodkov ter z ukrepi na strani prihodkov. Doseganje ciljev je Vlada RS zagotovila z rebalansom proračuna 2013 ter s spremembo proračuna 2014, po načelu priprave dvoletnih proračunov pa je sprejela tudi proračun za leto 2015. Ukrepi na prihodkovni in odhodkovni strani zagotavljajo postopno konsolidacijo javnih financ na vzdržen način.

V kolektivnem delovnem sporu, ki ga je sprožil Sindikat državnih organov Slovenije zoper nasprotno udeleženko Republiko Slovenijo, zaradi kršitve in izvajanja 50. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor: v nadaljevanju: KPJS), je Višje delovno in socialno sodišče izdalo sodbo, opr.št. X Pdp 889/2012 z dne 25.1.2013 (v nadaljevanju: sodba VDSS), s katero je spremenilo sodbo sodišča prve stopnje tako, da je ugotovilo, da je Republika Slovenija (v nadaljevanju: RS) kršila 50. člen KPJS, ker delavcem, ki so do odprave nesorazmerij upravičeni za čas od 1.10.2010 do 31.5.2012 ne priznava in ne izplačuje tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah. Hkrati je VDSS tudi odločilo, da je RS dolžna, skladno s 50. členom KPJS, svojim delavcem, ki so upravičeni do odprave nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1.10.2010 do 31.5.2012 priznati in izplačati tretjo četrtino odprave nesorazmerij v osnovnih plačah skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od zapadlosti posamezne plače dalje, to je od 5. dne v mesecu za pretekli mesec. Vrhovno sodišče RS je s sodbo VIII Ips 105/2013 revizijo, vloženo zoper odločitev drugostopenjskega sodišča v zvezi s sodbo sodišča prve stopnje, zavrnilo. Enako odločitev je sodišče sprejelo še najmanj v dveh kolektivnih sporih zoper Republiko Slovenijo. V teku pa so tudi postopki (kolektivni spori) zoper druge delodajalce javnega sektorja za priznanje in izplačilo tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah.

Prav tako pa so v teku individualni delovni spori posameznih javnih uslužbencev za izplačilo tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah in postopki izvršbe na podlagi sodbe VDSS.

Upošteva je dejstvo, da sodba VDSS ugotavlja kršitev 50. člena KPJS, 50. člen KPJS pa velja za vse javne uslužbenke (osebna veljavnost KPJS) zaposlene v državnih organih, samoupravnih lokalnih skupnosti, javnih agencijah, javnih skladih, javnih zavodih, javnih gospodarskih zavodih ter drugih osebah javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalnih skupnosti (stvarna veljavnost KPJS), je namen zakona zagotoviti enako obravnavo vseh subjektov, ki so bili upravičeni do izplačila tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah, ne glede na to, ali so pravico uveljavljali v skladu s predpisanimi pravnimi postopki in jim je bila pravica priznana s pravnomočno sodbo. Zakonska ureditev, ki zavezuje vse izplačevalce plač v javnem sektorju, zagotavlja pregleden in enoten način izplačila za vse upravičence, pri čemer za priznanje pravice do izplačila posameznega upravičenca ni potrebna nobena aktivnost.

Z ureditvijo načina poplčila tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah vsem v javnem sektorju, ki so v skladu z Aneksom št. 2 upravičeni do odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah na enak način, tako tistim, na katere se nanašajo sodbe kot tudi tistim, na katere se sodbe eksplicitno ne nanašajo, se želi izogniti dodatnim stroškom v zvezi z izvršitvijo sodb, kakor tudi preprečiti nastanek dodatnih stroškov za javna sredstva zaradi morebitnih začetih novih individualnih in kolektivnih delovnih sporov za priznanje in izplačilo pravice do odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah in morebitnim stroškom izvršilnega postopka. Glede na dejstvo, da je upravičencev do odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah več kot 147.000 in da znašajo stroški individualnega delovnega proračuna v primeru povprečnega zneska vračila nesorazmerij v osnovnih plačah s stroški postavitve izvedenca približno 500 EUR, stroški kolektivnega delovnega spora pa več kot 2100 EUR ter upošteva je morebitne stroške izvršilnega postopka bi nesprejem zakona, ki enotno ureja način izplačila za vse upravičence, pomenil dodatno finančno obremenitev in dodaten pritisk na vzdržnost javnih financ. Poleg tega bo povečan pripad zadev na sodiščih negativno vplival na sodne zaostanke, kar posledično pomeni tudi višanje dolga na račun teka zakonskih zamudnih obresti.

Zaradi vseh sprejetih ukrepov za zmanjševanje tveganja za stabilnost javnih financ v času gospodarske krize so finančni načrti uporabnikov proračuna, v katerih se zagotavljajo sredstva za izvajanje zakonskih nalog, določeni v obsegu, ki ne omogoča takojšnje zagotovitve plačila obveznosti po navedeni sodni odločbi.

Zaradi učinkov gospodarske krize, to je poslabšanja ekonomskih in gospodarskih razmer, je bil julija sprejet rebalans proračuna za leto 2013, s katerim so se odhodki prilagodili nižjim prihodkom od načrtovanih. Za podkrepitev zavezanosti k zastavljenemu cilju, se je Vlada RS odločila za omejitve prevzemanja novih obveznosti v državnem in lokalnih proračunih pred koncem leta, kakor to omogoča Zakon o javnih financah. Poudarjamo, da je rebalans državnega proračuna že prerazporedil integralne odhodke v višini 348 mio evrov z namenom izpolnitve dogovora s socialnimi partnerji, zagotovitve zadostnih transferov v ZPIZ, nemotenega servisiranja dolga države kot tudi načrtovanja ustreznega obsega rezerv (nepredvideni nameni, prve interventne sanacije naravnih nesreč, sredstva proračunskih skladov npr. financiranje štipendij iz koncesijskih dajatev) ob hkratnem krčenju ostalih kategorij odhodkov. Obseg sredstev je bil vsem uporabnikom proračuna države znižan na ravni, ki še omogočajo normalno delovanje. Navedeno pomeni, da je za izplačilo kakršnih koli dodatnih obveznosti potrebno sprejeti dodatne ukrepe za zmanjševanje odhodkov v letu 2013.

Realizacija izplačila v zvezi s tretjo četrtino odprave nesorazmerij v osnovnih plačah bi pomenila dodatno povečanje odhodkov za več kot 175 mio EUR (več kot 175 mio EUR znaša samo glavnica), kar bi ob ocenjeni višini prihodkov in odhodkov, pomenilo povečanje proračunskega primanjkljaja. Realizacija proračunskih sredstev v tako velikem obsegu in s tem povečanje odhodkov bi imelo za posledico dodaten dolg države oziroma po kriterijih EU nedopusten primanjkljaj, kar ne bi imelo posledice samo v še višjih odhodkih, ampak bi tudi, kar je predvsem kritično, na mednarodnih finančnih trgih lahko zmanjšalo boniteto države, kar bi imelo dolgoročne posledice za vzdržnost javnih financ.

V primeru realizacije izplačila v enkratnem znesku ne bi bilo mogoče poravnati drugih z zakonom določenih obveznosti. Ker se v proračunu države tudi sredstva za investicije zagotavljajo pretežno iz evropskih sredstev, bi izplačilo obveznosti po sodbi v celoti bremenilo postavke proračuna z največjim obsegom, torej plače javnih uslužbencev in socialne transfere, kar posledično pomeni nujno zmanjševanje v proračunu načrtovanih izdatkov (tekoče izplačevanje plač,...) na teh postavkah, to pa je ponovno zniževanje plač, socialnih transferjev, pokojnin. Glede na dejstvo, da je največ izdatkov proračuna države namenjenih za plače javnih uslužbencev, socialne transferje in pokojnine, bi se največji delež ukrepov za zagotovitev sredstev za plačilo obveznosti po sodni odločbi nanašal na navedena področja. Takojšnja realizacija izplačila tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah v enkratnem znesku torej neizogibno pomeni posledice tudi na socialnem področju zaposlenih v javnem sektorju in širše. V primeru, da bi država izplačala obveznosti po sodbi v enkratnem znesku v letu 2013, bi to v večini primerov pomenilo ogrožitev siceršnjega izplačevanja plač zaposlenim iz naslova pogodbe o zaposlitvi, prav tako pa bi spričo dejstva, da je proračun za leto 2013 do skrajnosti varčevalno usmerjen, pomenilo blokado drugih obveznih tekočih izplačil.

Proračun za leti 2014 in 2015, ki ga je Vlada RS sprejela in septembra posredovala v obravnavo v Državni zbor RS, odraža nadaljevanje restriktivne politike izdatkov ter uvaja dodatne ukrepe na strani prihodkov, ki bodo omogočali doseganje ciljnih vrednosti primanjkljaja.

V kontekstu zasledovanja cilja zmanjšanja proračunskega primanjkljaja v letih 2013 in 2014 ter nadaljnje politike konsolidacije javnih financ na vzdržen način, izplačila dolga tretje četrtine nesorazmerja v osnovnih plačah javnim uslužbencem torej ni mogoče realizirati naenkrat (v enkratnem znesku). Kot izhaja iz predloga zakona, je z vidika zasledovanja zgoraj opisanih ciljev in preprečitve težko popravljivih posledic za delovanje države, dolg tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah možno izplačati v dveh delih, pri čemer se prvi del izplača najkasneje do konca februarja 2014, drugi del pa najkasneje do konca januarja 2015. Predlagatelj se zaveda, da bo zaradi prestavitve dela izplačila na januar 2015 in teka zamudnih obresti, skupen znesek dolga nekoliko višji, vendar pa bi ob enkratnem izplačilu dolgovanega zneska nastala težko nadomestljiva škoda, pri čemer pa bi učinek enkratnega izplačila, upošteva vse navedeno, bil neprimerno manj ugoden, kot bo učinek zamudnih obresti.

Vlada ocenjuje, da je mogoče v posameznem proračunskem letu z dodatnimi napor pri varčevanju na vseh področjih proračunske porabe in elementi, ki omogočajo prerazporeditve skladno z letnim zakonom o izvrševanju proračunov, zagotoviti sredstva za plačilo obveznosti odprave tretje četrtine plačnih nesorazmerij v rokih, kot jih določa predlagani zakon, brez dodatnih posegov v stroške dela v javnem sektorju do konca leta 2014. Takšna je tudi zaveza vlade, ki jo ob izjavi o stopnji usklajenosti členov predlaganega zakona prilaga temu zakonu.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji in načela

Cilji predloga Zakona o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev:

- določiti način izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1. oktobra 2010 do 31. maja 2012 vsem upravičencem, ki jim razlika še ni bila izplačana;
- zagotoviti enako obravnavo vseh subjektov, ki so upravičeni do izplačila tretje četrtine odprave nesorazmerij v osnovnih plačah, ne glede na to, ali jim je pravica priznana s sodno odločbo in ne glede na to ali so v času izplačila še v delovnem razmerju;
- zagotoviti pregleden in enoten način izplačila za vse upravičence;
- preprečitev dodatnih stroškov sodnih postopkov v individualnih in kolektivnih delovnih sporih in morebitnih stroškov izvršilnih postopkov v zvezi s tretjo četrtino odprave nesorazmerij v osnovnih plačah;
- preprečevanje negativnega vpliva na sodne zaostanke;

- ohranitev vzdržnih javnih financ.

Novela zakona sledi načelom spoštovanja enakosti pred zakonom v povezavi z načelom smotrne porabe javnih sredstev.

2.2. Poglavitne rešitve

Poglavitna rešitev predloga zakona se nanaša na obročni način izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah vsakomur, ki je bil v skladu z Aneksom št. 2 h KPJS (Uradni list RS, št. 91/09) upravičen do izplačila odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1. oktobra 2010 do 31. maja 2012 in mu razlika še ni bila izplačana.

a) Normativna usklajenost predloga zakona:

Zakon je usklajen z obstoječim pravnim redom in splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava ter z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

b) Usklajenost predloga predpisa:

Predlog zakona je medresorsko usklajen.

Predlog zakona je bil tudi predmet usklajevanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja. Dosežena je bila visoka stopnja usklajenosti predloga. Predlog zakona sta podprli obe sindikalni pogajalski skupini, tako Konfederacija sindikatov javnega sektorja kot Pogajalska skupina sindikatov javnega sektorja. Predlog zakona je usklajen z večino reprezentativnih sindikatov javnega sektorja. Usklajeni so vsi členi predloga zakona, razen drugega stavka prvega odstavka 2. člena. Z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja je bila dne 7.11.2013 parafirana Izjava o stopnji usklajenosti besedila predloga Zakona o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev, ki se od izjave, ki je priloga tega gradiva, razlikuje le v nomotehničnem smislu (ne vsebinsko). Predviden podpis izjave, ki je priloga tega gradiva, bo dne 15.11.2013. Podpisana izjava bo posredovana nemudoma po podpisu. Ta izjava ima podporo obeh sindikalnih pogajalskih skupin.

c) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

V postopku priprave predloga Zakona o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev javnost ni sodelovala.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Z uveljavitvijo tega zakona se bodo odhodki v celotnem javnem sektorju za leto 2014 povečali za 100 mio €. Odhodki državnega proračuna se bodo iz tega naslova zvišali za 51,8 mio €, odhodki občinskih proračunov za 9,7 mio € in odhodki za druga javnofinančna sredstva v višini 38,5 mio €. Odhodki v celotnem javnem sektorju za leto 2015 se bodo povečali za 100,5 mio €. Odhodki državnega proračuna se bodo iz tega naslova zvišali za 51,2 mio €, odhodki občinskih proračunov za 9,8 mio € in odhodki za druga javnofinančna sredstva v višini 39,5 mio €.

Ocena odhodkov za leti 2014 in 2015 za vsa javnofinančna sredstva, izračunanih v neto znesku, ki vključuje neto zneske razlik v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah in zakonske zamudne obresti od neto zneskov, skupaj znaša 122,9 mio € (prvi obrok: 61,1 mio €, drugi obrok: 61,8 mio €), pri čemer znaša neto znesek razlik v plači 98,1 mio €.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona se bodo zagotavljala v okviru sprejetih finančnih načrtov z uporabo instituta prerazporejanja.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog Zakona o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost predlagane ureditve pravu EU ni mogoč, ker gre za ureditev, ki je specifična za Republiko Slovenijo. Ne glede na to pa predlagatelj opozarja, da se je javnofinančni primanjkljaj držav v evropskem območju v razmerah globalne finančno gospodarske krize močno povečal. Na upad gospodarske aktivnosti so se države članice odzvale s paketi ukrepov (zmanjšanje števila zaposlenih v javnem sektorju, znižanje plač, uvedba reorganizacij javnega sektorja), namenjenih preprečevanju zloma finančnega sektorja in stimulacijskih programov za ožvitev gospodarstva.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMELO SPREJETJE ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne bo imel posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:

Zakon ne bo imel posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo:

Zakon ne bo imel posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju:

Zakon ne bo imel posledic na socialnem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja:

Zakon ne bo imel posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6. Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo objavljen na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve, ki bo v okviru svojih pristojnosti tudi spremljalo izvajanje sprejetega predpisa.

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev

1. člen

S tem zakonom se določa način izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah vsakomur, ki je bil v skladu z Aneksom št. 2 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (Uradni list RS, št. 91/09) upravičen do izplačila odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1. oktobra 2010 do 31. maja 2012 (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) in mu razlika še ni bila izplačana.

2. člen

(1) Subjekt javnega sektorja, pri katerem je bil upravičenec v času od 1. oktobra 2010 do 31. maja 2012 v delovnem razmerju, izda upravičencu obvestilo. Obvestilo se izda najkasneje ob izplačilu razlike plače zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah. Obvestilo vsebuje izračun, iz katerega je razvidno:

- razlika v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas, za katerega je izvršeno izplačilo, prikazana po posameznih mesecih, in
- zakonske zamudne obresti od posameznih neto zneskov te razlike v plači do dneva izplačila.

(2) Obvestila iz prejšnjega odstavka ni treba izdati, če so vsi podatki, ki bi jih moralo vsebovati obvestilo, prikazani na plačilni listi, izdani ob izplačilu razlike plače.

(3) Če subjekt javnega sektorja ob uveljavitvi tega zakona ne obstaja več, obvestilo izda njegov pravni naslednik. Če pravnega naslednika ni ali pravni naslednik ni subjekt javnega sektorja, obvestilo izda ustanovitelj subjekta javnega sektorja, ki ne obstaja več.

3. člen

(1) Izplačilo razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah se opravi v največ dveh obrokih.

(2) V prvem obroku, ki se izplača najkasneje do konca meseca februarja 2014, se izplačajo razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah od 1. oktobra 2010 do 31. julija 2011 in pripadajoče zakonske zamudne obresti, ki tečejo od prvega naslednjega dne po dnevu, ki je določen za izplačilo posamezne plače za obdobja od 1. oktobra 2010 do 31. julija 2011 do dneva plačila prvega obroka.

(3) V drugem obroku, ki se izplača najkasneje do konca meseca januarja 2015, se izplačajo razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1. avgusta 2011 do 31. maja 2012 in pripadajoče zakonske zamudne obresti, ki tečejo od prvega naslednjega dne po dnevu, ki je določen za izplačilo posamezne plače za obdobja od 1. avgusta 2011 do 31. maja 2012 do dneva plačila.

(4) Zavezanec za izplačilo je izdajatelj obvestila iz prejšnjega člena.

(5) Od zamudnih obresti iz drugega in tretjega odstavka tega člena se ne plača dohodnine.

4. člen

Pri odmeri dohodnine na letni ravni se pri dohodku iz delovnega razmerja v višini razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah upošteva povprečenje v skladu s prvim odstavkom 120. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12 in 94/12).

5. člen

Minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju, in minister, pristojen za finance, najkasneje v roku 15 dni od uveljavitve tega zakona predpišeta navodilo za izvršitev določb 2. in 3. člena tega zakona.

6. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Zakon določa način izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah vsakomur, ki je bil v skladu z Aneksom št. 2 h KPJS (Uradni list RS, št. 91/09) upravičen do izplačila odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1. oktobra 2010 do 31. maja 2012 in mu razlika še ni bila izplačana.

Torej zakon določa pravico do izplačila ne glede na to ali je bila upravičencu pravica priznana s sodno odločbo in ne glede na to, ali je v času izplačila še v delovnem razmerju v javnem sektorju.

K 2. členu:

Subjekt javnega sektorja, pri katerem je bil upravičenec v času od 1. oktobra 2010 do 31. maja 2012 v delovnem razmerju, mora upravičencu najkasneje ob izplačilu razlike plače zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah izdati obvestilo, ki vsebuje izračun, iz katerega je razvidna razlika v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas, za katerega je izvršeno izplačilo, prikazana po posameznih mesecih in zakonske zamudne obresti od posameznih neto zneskov te razlike v plači do dneva izplačila.

Subjektu javnega sektorja, pri katerem je bil upravičenec v času od 1. oktobra 2010 do 31. maja 2012 v delovnem razmerju, obvestila ni potrebno izdati, kadar so vsi podatki, ki bi jih moralo vsebovati obvestilo (razlika v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas, za katerega je izvršeno izplačilo, prikazana po posameznih mesecih in zakonske zamudne obresti od posameznih neto zneskov te razlike v plači do dneva izplačila) prikazani na plačilni listi, izdani ob izplačilu razlike plače.

Če subjekt javnega sektorja ob uveljavitvi tega zakona ne obstaja več, obvestilo izda njegov pravni naslednik. Če pravnega naslednika ni ali pravni naslednik ni subjekt javnega sektorja, obvestilo izda ustanovitelj subjekta javnega sektorja, ki ne obstaja več.

K 3. členu:

Zakon kot način izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah določa izplačilo v največ dveh obrokih.

Prvi obrok se izplača najkasneje do konca meseca februarja 2014. V prvem obroku se izplačajo razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah od 1. oktobra 2010 do 31. julija 2011 in pripadajoče zakonske zamudne obresti. Zakonske zamudne obresti tečejo od prvega naslednjega dne po dnevu, ki je določen za izplačilo posamezne plače za obdobja od 1. oktobra 2010 do 31. julija 2011, do dneva plačila prvega obroka.

Drugi obrok se izplača najkasneje do konca meseca januarja 2015. V drugem obroku se izplačajo razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah za čas od 1. avgusta 2011 do 31. maja 2012 in pripadajoče zakonske zamudne obresti. Zakonske zamudne obresti tečejo od prvega naslednjega dne po dnevu, ki je določen za izplačilo posamezne plače za obdobja od 1. avgusta 2011 do 31. maja 2012, do dneva plačila.

Zavezanec za izplačilo je izdajatelj obvestila iz 2. člena tega zakona.

Skladno s 30. členom Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12 in 94/12: v nadaljevanju: ZDoh-2) se dohodnine ne plača od zamudnih obresti, izplačanih na podlagi sodne ali upravne odločbe. Zaradi enake obravnave vseh upravičencev, zakon izrecno določa, da se od zamudnih obresti iz drugega in tretjega odstavka 3. člena dohodnine ne plača.

K 4. členu:

Pri odmeri dohodnine na letni ravni se pri dohodku iz delovnega razmerja v višini razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah upošteva povprečenje v skladu s prvim odstavkom 120. člena ZDoh-2.

K 5. členu:

Za izvršitev določb 2. in 3. člena tega zakona predpišeta minister, pristojen za sistem plač v javnem sektorju in minister, pristojen za finance, najkasneje v roku 15 dni od uveljavitve tega zakona navodilo.

K 6. členu:

Končna določba, ki ureja začetek veljavnosti zakona.